



DISKRIMINACIJA – PREDLOG AKTIVNOSTI

Namen aktivnosti je, da udeleženske in udeleženci razmišljajo in razpravljajo o diskriminaciji, predvsem z vidika rasne diskriminacije.

1. aktivnost: Enako(?) izhodišče (10-15 minut)

Aktivnost bo najbolj učinkovita, če bodo udeleženske in udeleženci posedeni v šolskih klopeh (torej ne v krogu). Vsak naj vzame list papirja in nanj napiše svoj življenjski cilj oz. česa si želijo v življenju (npr. kateri poklic bi radi opravljali, kje bi živeli, s kom bi živeli ...). Medtem ko pišejo, pred tablo postavite prazen koš za smeti (lahko tudi škatlo, pomembno je, da nima pokrova). Ko napišejo svoje želje, naj list zmečkajo v kroglo in naj poskušajo zadeti koš. Lahko vstanejo, nikakor pa ne smejo zapustiti svojega prostora. Nato razpravljajte s pomočjo sledečih vprašanj:

- Je bilo lahko/težko ciljati oz. zadeti koš? Zakaj (ne)?
- Kako ste se ob tem počutili? (Pomembno je, da mnenje izrazijo udeleženci, ki so koš ciljali z različne oddaljenosti.)
- Kako bi situacijo lahko povezali z resničnim življenjem?
- Menite, da imamo vsi ljudje enaka izhodišča za doseganje ciljev?
- Poskusite naštetih nekaj skupin ljudi, ki imajo po vašem mnenju slabša izhodišča za doseganje ciljev (npr. revni otroci, priseljenci, invalidi, Romi ...), in jih zapišite na tablo. Razmislite tudi o vzrokih za slabša izhodišča.

2. aktivnost: Moč etiketiranja (20 minut)

Mlade prosite, naj pogledajo obleke in čevlje, ki jih nosijo. Ali povedo etikete na njih kaj o njihovih oblačilih – ali so draga, moderna, popularna, kje so bila izdelana? Ali na podlagi teh oblačil predvidevamo tudi kaj o človeku, ki jih nosi? Na glas preberite nekatere od etiket na plakatu (najdete ga na zadnji strani, lahko ga natisnete in razdelite kopije) in vprašajte mlade, kaj so njihove prve misli. Imajo vsi enake asociacije? So te asociacije utemeljene na dejstvu ali stereotipu?

Odgovorijo naj (si) na naslednja vprašanja:

- Ali obstaja etiketa, ki bi se jo lahko pripelo mladim? Se ti je že kdaj
- zgodilo, da so te etiketirali?
- So etikete vedno negativne? Pozitivne?
- Ali ljudje sami izberejo svoje etikete ali jih zanje izberejo drugi?
- Ali je to, kako sami sebe označimo, vezano na to, kako nas etiketirajo

- drugi?
- Ali etikete ostanejo ali se spremenijo?
- Ali je lahko etiketiranje nevarno? Lahko vodi do diskriminacije?

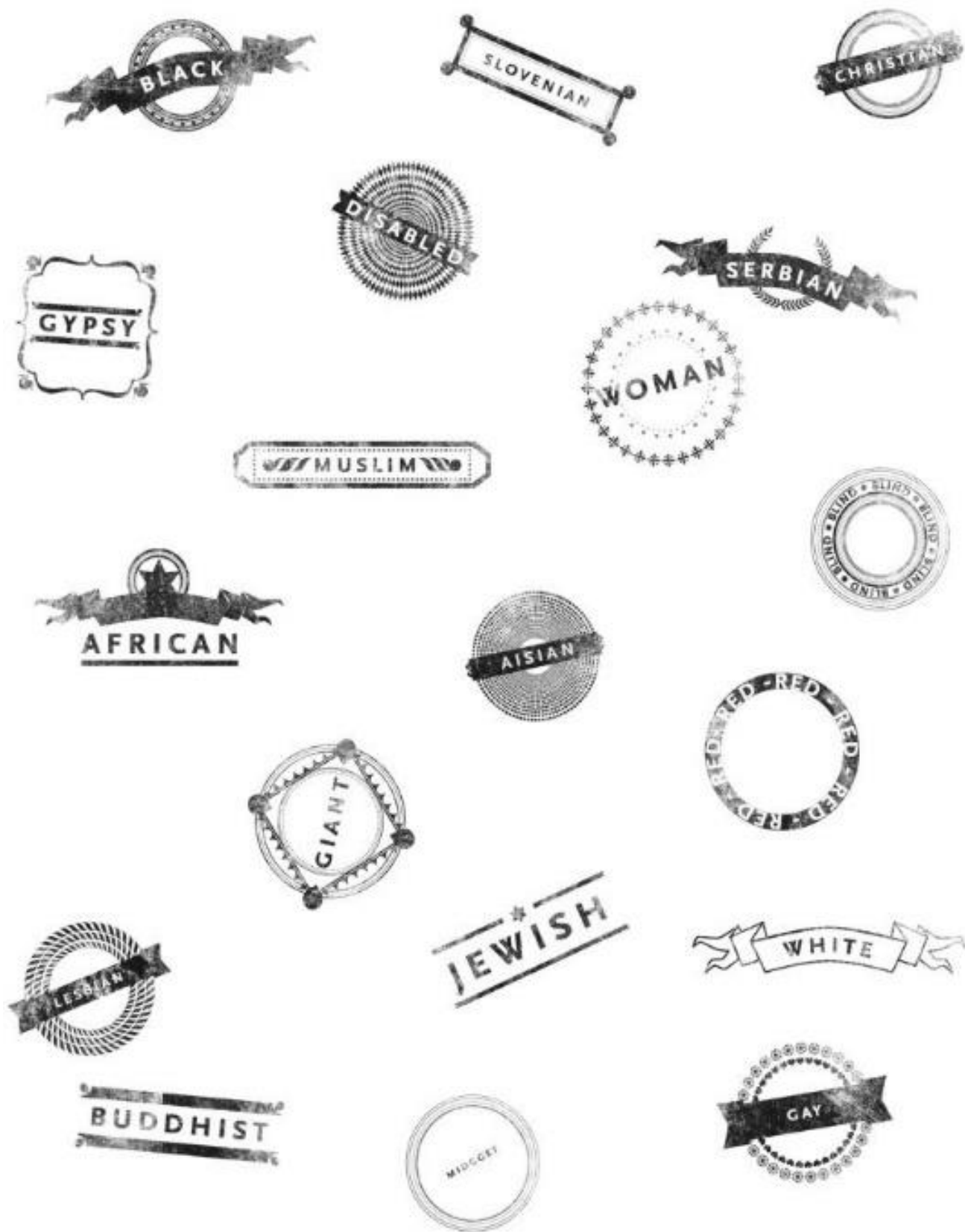
Mladi razmislijo o tem, kako ljudje v družbi dobijo etikete in kako lahko etiketiranje vodi v predsodke in diskriminacijo. Pozornost se nameni etiketiranju določenih skupin ljudi za potencialne kriminalce ali "teroriste".

Etikete obstajajo povsod okrog nas – ko gremo nakupovat, se zanašamo na etikete, ki ločijo en produkt od drugega in nam pomagajo pri odločitvi, kaj kupiti. Podobno lahko etikete v družbi služijo, da se loči in prepozna ljudi. Ko nekoga etiketiramo, pogosto sodimo o posamezniku na podlagi posplošitev o večji skupini, namesto da bi spoznali to osebo kot posameznika. Etikete lahko imenujemo tudi stereotipi.

Ljudi se pogosto etiketira, ker se jih vidi kot drugačne. Negativno etiketiranje določenih posameznikov ali skupin s strani drugih v družbi lahko vodi do predsodkov in diskriminacije. Rezultat tega, da so posamezniki etiketirani na določen način ali da pripadajo določeni skupini, je lahko, da se težje vključijo v družbo in ne užijejo vseh svojih človekovih pravic – morda težje najdejo službo ali najamejo stanovanje.

Dodatna gradiva za obravnavo tematike:

- **Priročniki Amnesty International** (na voljo na <http://sola.amnesty.si/prirocniki.html>):
 - o **Priročnik za učitelje, kako uporabiti plakate kot izhodišče za pogovor o rasizmu**
 - o **Priročnik za izvedbo delavnic ob slikanici Jagoda**
 - o **Revščina in človekovo dostojanstvo**
- **Krajši in daljši filmi, povezani s tematiko:**
 - o **We all make the world beautiful** (<https://youtu.be/apkUEknAiIE>) - Kratki dokumentarni film OŠ Bičevje, v katerem mladi iz različnih držav spregovorijo o vključevanju v novo okolje - Slovenijo.
 - o **Skozi moje oči** (https://youtu.be/F6_p8W6IOkA) – Kratki dokumentarni film OŠ Bičevje, v katerem vidimo (ne)sprejemanje migranta v novem okolju.
 - o **Čista pitna voda za vse** (https://www.youtube.com/watch?v=C3h_cQwycBI) – Prispevek oddaje Infodrom o romskem naselju, kjer nimajo dostopa do vode.
 - o **Ko ne obstajaš** (<https://www.youtube.com/watch?v=1n-HnMW5aVM&t=17s>) – O beguncih – z druge perspektive.
 - o **Vsakdan v Evropi in Siriji** (<https://www.youtube.com/watch?v=Y-CsQ86S9aE>)
 - o **Nisem tvoj zamorec** (I am not your negro) – Celovečerni dokumentarni film Raoula Pecka o gibanju za pravice temnopoltih v ZDA, ki temelji na zapisih pisatelja in aktivista Jamesa Baldwina. Film je 2017 prejel nagrado Amnesty International Slovenije na Festivalu dokumentarnih filmov.
 - o **Seznam filmov**, ki jih lahko uporabite pri učenju človekovih pravic, najdete tudi na: <http://sola.amnesty.si/filmi.html>



STOP LABELING. STOP RACISM.